

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Kotouttaminen kunnan
näkökulmasta. Ensin huudetaan ja
sitten halataan!

Pasi Laukka, 17.12.2015

Kotouttaminen

- Alkaa jo vastaanottokeskuksissa -infot, alkukartoitus, osaamisenkartoitus
- Työvoimapolitiittiset kotouttamiskoulutukset - non stop tarjonta ja ei pitkiä odotusaikoja, työssäoppiminen
- Matalankynnyksen neuvontapalvelut - Monikulttuurikeskus Villa Victor
- Kotouttamiskoulutuksia kaikille maahanmuuttajille- myös työmarkkinoiden ulkopuolelle jääneille (vammaiset, vanhukset, kotiäidit)

Työvoimapoliittiset mamu-koulutukset ja niihin liittyvä odotusaika

- sekaryhmiä kantaväestöön kuuluvien kanssa esim. työpajatoiminnan mukaisesti
- -> ensimmäiset suomalaiskontaktit vasta kolmen vuoden kotokoulutusten jälkeen -> varsinaista kotoutumista
- arvion mukaisesti koulutus voitaisiin järjestää myös kuntouttavan työtoiminnan puolella -> ei saisi tuijottaa kotoaikaa liian tiukasti -> menetetään paljon potentiaalisia tapauksia, jotka saisivat enemmän irti kuntouttavan työtoiminnan kursseilta, mutta eivät saa osallistua, koska kuuluvat kotoajan piiriin-> rahoituskuviot meillä liian dominoivia ja estävät todellisen hopsin tekemisen
- vastaava rajojen rikkominen tulisi saada voimaan projekteihin -> liian tiukat raamit tehneet toiminnan kotoutumisen kannalta tehottomaksi
- kaikinensa toimintaa enemmän siihen malliin, että tulee toimintaa ja kohtaamista kantaväestöön kuuluvien kanssa -> työharjoittelupaikoiksi ei voi hyväksyä pizzerioita -> TE-hallinnon tehtävä enemmän töitä saadakseen toisenlaisia harjoittelupaikkoja, jossa todellakin täytyy käyttää suomen kieltä

Miten saada kuntalaiset mukaan kotouttamiseen?

- Suurin ongelma on saada kuntalaisia mukaan vapaa-ajan kotouttamiseen liittyvään toimintaan. Kolmas sektori tekee arvokasta työtä mutta se on pirstoutunut ja sen koordinoimiselle olisi pikaisesti tarvetta
- Enemmän miehiin päin suunnattua toimintaa, erityisesti nuoret miehet
- Lapsiperheiden osalta tarvitaan tukea vanhempien erilaiseen kotoutumiseen. He eivät aina osaa olla lasten kotoutumisen tukena. Tarvitaan enemmän tietoa, toimintaa ja tapaamisia suomalaisten perheiden kanssa. Kummiperheitä ja paremmin koulutettua tukihenkilötoimintaa. Tähän mahdollisuus mikäli tuetaan oikeita, pitkäaikaisia kolmannen sektorin toimijoita koulutuksessa ja paikkojen järjestelyssä
- Asuinalueiden eriytymiseen tulee puuttua. Vaikeaa, kun asuinalueiden "vääristymät" alkaneet jo ennen edellistä lamaa. Tähän työhön tulisi saada vahva työpanos myös muilta kuin maahanmuuttajatyössä olevilta yksiköiltä. Eli tosiasiasa kaikki toimijat yksityispuolen rakennuttajia myöten
- Oulussa maahanmuuton ohjausryhmä perustettu lokakuussa

Mitä pitäisi tehdä?

- Oulussa on kehitetty hyviä työvälineitä ja malleja erilaiseen työhön maahanmuuttajien kanssa. On tiettyjä tarpeellisia erityispalveluja (vv ja mamu), mutta näiden yksiköiden kokemus tulee saada paremmin juurrutettuja muihin toimijoihin
- Oman työllistämispalvelun kautta on mahdollista saada parempi ote työttömyysputkeen ajautuvaan maahanmuuttajaan ennen kuin on myöhäistä
- Paikkakunnalla paljon maahanmuuttajakoulutuksen ammattilaisia. Heidän kuuleminen ja mukaan ottaminen koulutusten sisällön paremmaksi rakentamiseksi olisi tärkeää
- Kuusi suurinta kaupunkia tulee vastaamaan maahanmuuttajien kotoutumisesta vähintään 98% tulevinakin vuosina. Suurempien kaupunkien korvaukset tulisi laittaa todelliseen tarkasteluun. Nyt näille kaupungeille tulee suurimmat kustannukset myös jatkokotouttamisen suhteen

Miksi huudetaan?

- Rasistisia asenteita lisäävistä tekijöistä keskeisimpiä ovat alhainen koulutustaso sekä vähäiset henkilökohtaiset kontaktit maahanmuuttajiin. Pintapuolisella kontaktilla ei välttämättä ole myönteistä vaikutusta asenteisiin, vaan vasta lähempi tuttavuus maahanmuuttajan kanssa voi vähentää rasistisia asenteita
- Kantaväestön pahoinvointi lisää ja ruokkii rasismia
- Mahdollisimman monelle pitäisi tarjoutua mahdollisuus oppia kokemuksesta, että kun maahanmuuttajaan tutustuu kunnolla, huomaa ennakkoluulojen typeryyden
- Keskustelu vääristynyt -> ääripäät mellastavat somessa keskenään

Hei, me halataan, kunhan me tunnetaan

- Jo tietoisuus siitä, että jollakin oman ryhmän jäsenellä on maahanmuuttaja ystävänä, voi johtaa myönteisempiin asenteisiin kaikkia maahanmuuttajia kohtaan. Välillinen kontakti voi mahdollistaa ennakkoluulojen vähentämisen laajemminkin, ilman että kaikilla olisi itsellään oltava maahanmuuttajaystävä
- Sillanrakentajina voivat olla kolmas sektori, aikaisemmin tulleet maahanmuuttajat, turvapaikanhakijat ja viranomaiset järjestämällä kohtaamisia tukevia tapahtumia kantaväestön ja maahanmuuttajien kesken
- Mennään kouluille puhumaan nuorille (Oulussa kulttuuritietoiset tietoiskut yläasteet, lukiot ja ammattikoulut). Nyt pitäisi saada työnantajat ja ammattiyhdistykset mukaan järjestämään samanlaisia tapahtumia. Oulun poliiseilla hyvä toiminta jalkapallon kautta pelaamisesta somaleja vastaan. Jalkapallo on universaali kieli

Kohtaamiset ja tieto-iskuja

- Turvapaikanhakijoina maahan tulleilla kuulumattomuuden ja ulkopuolisuuden tunteet ovat yleisiä. Ilman oleskelulupaa ja turvapaikkapäätöstä on vaikea suunnitella tulevaisuutta, mikä lisää erillisyyden tunnetta
- Tähän hyvin vastanneet Oulussa eri yhdistykset, jotka vieneet erilaisia aputoimintoja vastaanottokeskuksiin. Näitä voi pitää hyvinä toimintatapoina. Enemmän kuitenkin kaivataan
- Tietoa laaja-alaisesti siitä miten Suomessa käyttäytytään ja toimitaan. Tulee olla rohkeutta mm. seksuaalikoulutukseen, vaikka voi olla tabu myös kantaväestössä Lakikoulutus aivan aluksi viranomaisyhteistyönä. Mitä saa ja mitä ei saa tehdä
- Emme saa olla sinisilmäisiä, tulijoissa on ääriaineksia
- Malli Virtanen -> yhdenvertainen kohtelu (uimahallin case)

Turvapaikkahakija tilanne Oulussa 7.12.2015

	Heikinharju	473 + 34yksityismajoituksessa
	Pudasjärvi	163 + 7
	Vallinkorvan hätmajoitus	281
	Päivärinteen hätmajoitus	200
	Kastellin hätmajoitus	254
	Hiukkavaaran hätmajoitus	345
	Liminka	116

Olemme kaikki erilaisia ja kaikki samanarvoisia

- https://www.youtube.com/watch?v=i4_i7Oqjh3Y
- Kiitos ja hyvää joulua!

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

OULU | *Monikulttuurikeskus
Villa Victor*